

**Wnioski wnoszone przez
Małopolską Izbę Rolniczą
odnośnie problemów zgłaszanych przez rolników**

1. Wniosek dot. skrócenia ochrony dzikiego ptactwa, w szczególności dla krukowatych, gołębi grzywacza, żurawi i dzikich gęsi (zgłoszony w dn. 23.06 i 15.11.2022 r.)

Wnioski o podobnej treści zgłosiła również RP MIR w Tarnowie w dn. 26.09. i 05.12.2022 r.

Realizacja: Samorząd rolniczy wielokrotnie zgłaszał wnioski w tej i podobnych sprawach, dot. szkód wyrządzanych w uprawach przez ptaki. Poniżej kilka przykładowych interwencji i odpowiedzi na zgłaszane wnioski, które dostępne są na stronie internetowej MIR, w zakładce [INTERWENCJE](#) w latach 2016-2021:

- [Samorząd rolniczy wnioskuje o ograniczenie ochrony ptaków krukowatych, 30-05-2016](#)
- [Odpowiedź resortu środowiska na wniosek o wprowadzenie odszkodowań za szkody w uprawach wyrządzone przez ptaki chronione, 08-07-2020](#)
- [Odszkodowanie za szkody wyrządzone przez ptaki, 04-08-2020](#)
- [Wniosek o uznanie szkód powodowanych przez zwierzęta jako zdarzenia losowe, 15-10-2020](#)
- [W sprawie odszkodowań za straty spowodowane przez ptaki - poselski projekt nowelizacji ustawy, 15-12-2020](#)
- [Uwagi samorządu rolniczego do poselskiego projektu ustawy o ochronie przyrody, 07-04-2021](#)
- [Izby rolnicze oczekują, aby rekompensaty za szkody łowieckie wypłacało państwo, a nie koła łowieckie, 26-05-2021](#)

W 2022 roku otrzymaliśmy co najmniej trzy odpowiedzi na interwencje izb rolniczych w sprawie możliwości ochrony upraw / uzyskania odszkodowań za szkody w uprawach wyrządzane przez ptaki:

- 1) Wyjaśnienia MKiŚ w piśmie z dn. 05.01.2022 r. [Resort klimatu w sprawie uregulowania wypłat odszkodowań za szkody powodowane przez ptaki, 17-01-2022.](#)
- 2) Wyjaśnienia MKiŚ w piśmie z dn. 08.08.2022 r – odp. na wniosek KRIR z dn. 13.07.2022 r. [MKiŚ ws. zmian prawnych w zakresie odszkodowań za szkody w uprawach rolnych powodowanych przez chronione gatunki ptaków, 22-08-2022.](#)
- 3) Wyjaśnienia MKiŚ w piśmie z dn. 26.09.2022 r. – odp. na wniosek KRIR z dn. 31.08.2022 r. [MKiŚ o możliwościach uzyskania zezwolenia na płoszenie ptaków, 27-09-2022.](#)

2. Wniosek dot. interwencji na rynku zbóż, ze względu na niekontrolowany napływ zbóż z Ukrainy (zgłoszony w dn. 29.06.2022 r.).

Wnioski o podobnej treści zgłosiła również RP MIR w Tarnowie w dn. 05.12.2022 r. oraz delegaci RP w Tarnowie i Proszowicach podczas posiedzenia WZ MIR w dn. 12.12.2022 r.

Realizacja: Zarząd MIR podziela obawy rolników dot. ujemnych skutków jakie niesie ze sobą niekontrolowany przepływ zbóż z Ukrainy dla polskiego rynku. KRIR wielokrotnie interweniowała w tej sprawie o czym na bieżąco informowaliśmy na naszej stronie internetowej:

- [08-06-2022 Apel Prezesa Krajowej Rady Izb Rolniczych w sprawie sytuacji na rynku zbóż.](#)
- [29-06-2022 Resort rolnictwa o sytuacji na rynku zbóż.](#)
- [07-09-2022 Pismo NIK w odpowiedzi na wnioski ws. drastycznych wzrostów cen nawozów oraz importu zbóż z Ukrainy.](#)

- [01-07-2022 Propozycja samorządu rolniczego ws. rozwiązania problemu na rynku zbóż.](#)
- [20-07-2022 Propozycje KRIR w sprawie działań na rynku zbóż i roślin oleistych.](#)
- [27-10-2022 Sytuacja na rynku paszowym wymaga zbadania.](#)
- [09-12-2022 NIK w odpowiedzi na wniosek o zbadanie sytuacji na rynku zbóż paszowych.](#)
- [07-11-2022 MRiRW ws. importu ziarna z Ukrainy oraz płatności bezpośrednich.](#)
- [01-02-2023 Resort rolnictwa ws. trudnej sytuacji na rynku zbóż](#)

3. Wniosek ws. podjęcia działań mających na celu ochronę ziemi rolnej (3 i 4 klasy) przed jej przeznaczaniem pod farmy fotowoltaiczne (zgłoszony 16.05.2022).

Realizacja: Zarząd MIR przekazał wniosek do dalszej realizacji do KRIR, która przekazała go do MRiRW w piśmie z dn. 13.07.2022 r.

Odpowiedź MRiRW (pismo z dn. 09.08.2022 r.): „(...) Zgodnie z obowiązującymi przepisami to wójt, burmistrz czy prezydent miasta, jest odpowiedzialny za kształtowanie polityki przestrzennej na obszarze gminy i to on realizuje zadania z zakresu zagospodarowania przestrzennego. MRiRW nie ma uprawnień do tworzenia bądź zmiany miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego. (...) Obecnie trwają prace dotyczące zmiany ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym. Resort rolnictwa zgłosił szereg uwag (...) mających na celu konieczność uwzględnienia w planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym potrzeb w zakresie zrównoważonego rozwoju rolnictwa i obszarów wiejskich, podkreślając przy tym, że rozwój inwestycji związanych z wykorzystaniem odnawialnych źródeł energii nie może ograniczać możliwości rozwoju działalności rolniczej”. [Odpowiedź MRiRW na wniosek RP MIR w Tarnowie ws. ochrony ziemi rolnej przed jej przeznaczaniem pod farmy fotowoltaiczne, 22-08-2022.](#)

4. Wniosek dot. występowania niepokojących zjawisk i konfliktów pomiędzy rolnikami a nowymi mieszkańcami wsi (zgłoszony 16.05.2022).

Realizacja: odpowiedź Zarządu MIR (pismo z dn. 13.06.2022 r.): „Sytuacja ta jest znana całemu środowisku rolniczemu w Polsce. Zarząd Izby wystąpił już do wszystkich urzędów gmin w Małopolsce, przekazując również taką sugestię do KRIR, aby przy wydawaniu zgody na budowę nowych budynków na terenie wsi wnioskodawcy byli zobligowani do złożenia oświadczenia o świadomości występowania pewnych uciążliwości wynikających z produkcją rolną prowadzoną na obszarach wiejskich.”

Wcześniejsze działania podejmowane przez samorząd rolniczy (MIR i KRIR) w związku z narastającym problemem pogarszających się relacji sąsiedzkich na wsi, związanych z prowadzoną działalnością rolniczą, można prześledzić na stronie internetowej MIR:

- [Drzewa, krzaki, słoiki - jak poprawić relacje między rolnikami a wiastowymi, 13-02-2017](#)
- [Ochrona produkcji rolniczej w ramach ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, 09-01-2020](#)
- [Odpowiedź MRiRW ws. ochrony praw nabytych rolników przed zabudową mieszkaniową na terenach wiejskich, 05-03-2020](#)
- [Przewodnik dobrego sąsiedztwa, czyli poznamy się, aby lepiej się zrozumieć, 01-10-2020](#)
- [konfliktach na obszarach wiejskich, 18-11-2020](#)
- [W sprawie zabezpieczenia prawnego dla prowadzenia produkcji rolnej na obszarach wiejskich, 16-04-2021](#)

➤ [Kolejna interwencja ws. zapobiegania konfliktom przestrzennym i społecznym na obszarach wiejskich, 06-07-2021](#)

5. Wniosek o wprowadzenie prawnej ochrony terenów wiejskich jako miejsca, na którym główną dziedziną działalności jest produkcja żywności (zgłoszony 05.12.2022 r. oraz 12.12.2022 r. - jako wniosek WZ MIR).

Realizacja: Zarząd MIR przekazał powyższy wniosek do dalszej realizacji przez KRIR (pismo z dn. 27.12.2022 r.), wnosząc o uwzględnienie zgłoszonych postulatów w Kodeksie Rolnym.

Projekt Kodeksu Rolnego (wraz z dodatkowymi dokumentami) opracowany przez rolnika G. Wojciechowskiego przesłano mejlem do wszystkich delegatów MIR oraz zamieszczono na stronie MIR w dn. 30.01.2023 r., z prośbą o zgłaszanie uwag do dnia 02.02.2023 r. [Projekt Kodeksu Rolnego - prosimy o zgłaszanie uwag, 30-01-2023.](#)

W dn. 02.02.2023 r. Zarząd MIR przekazał uwagi do ww. projektu KR do KRIR.

6. Wniosek o wprowadzenie rozwiązań prawnych zobowiązujących PGW „Wody Polskie” do pokrycia kosztów podziału geodezyjnego gruntów rolnych pokrytych wodami płynącymi (oznaczone w ewidencji jako WP) - które w związku z wprowadzeniem nowelizacji ustawy *Prawo wodne*, stały się własnością tego podmiotu – i ich wyłączenia z powierzchni gruntów rolnych (zgłoszony 05.12.2022).

Realizacja: Zarząd MIR przekazał powyższy wniosek do dalszej realizacji przez KRIR (pismo z dn. 27.12.2022 r.).

7. Wniosek o zmianę przepisów dotyczących wzoru list poparcia dla kandydatów na członka izby rolniczej, w taki sposób, by nie było obowiązku podawania na liście nr dowodu osobistego, a jedynie nr PESEL (zgłoszony 23.11.2022 r.).

Realizacja: Odpowiedź Zarząd MIR – w tym roku nie ma takiej możliwości, ponieważ wzór list poparcia można zmienić tylko ustawą *o izbach rolniczych*.

Stanowisko Walnego Zgromadzenia MIR z dn. 10.10.2022 r.

„Małopolskie rolnictwo w obliczu kryzysu energetycznego, destabilizacji na rynkach rolnych, inflacji, nowych wyzwań WPR z UE, staje przed licznymi problemami, które musi próbować rozwiązać, aby zapewnić dla mieszkańców województwa żywność.

Mieszkańcy wsi dawali wielokrotnie wyraz swojej aktywności w obliczu trudnych sytuacji, tak będzie zapewne i teraz.

Nasze propozycje zmierzają do stworzenia warunków produkcji żywności z wykorzystaniem rozwiązań prawnych, solidarności społecznej i pomocy nauki w warunkach w jakich znajduje się obecnie gospodarka kraju.

1. Nie akceptujemy rozwiązań prawnych, które spowodują spadek produkcji rolnej poprzez wdrożenie zaleceń UE w zakresie zrównoważonego stosowania środków ochrony roślin. Propozycja zmierza do obniżenia stosowania ś.o.r o 50%. Nasze szczególne zastrzeżenia budzi fakt obowiązkowej, jednakowej redukcji dla wszystkich krajów UE. Obecnie w Polsce stosuje się 2,5 kg ś.o.r na 1 ha, a w Holandii 8 kg/ha. Ekspertzy zauważają, że realizacja celów w zakresie redukcji zużycia środków plonotwórczych i antybiotyków, rozwoju ekologicznej produkcji, a także innych celów środowiskowych może spowodować ekstensyfikację produkcji rolnej w Polsce.

Wnioski podjęte przez WZ VI kadencji MIR w dniu 12.12.2022 r.

1. Wniosek dot. interwencji ws. kontroli napływu zboża z Ukrainy / zablokowanie dalszego importu nasion zbóż z Ukrainy (zgłoszony przez delegatów RP MIR w Proszowicach i w Tarnowie).

Realizacja: Wniosek zbieżny z postulatem zgłoszonym przez RP w Krakowie – odpowiedź Zarządu MIR na str. 4.

2. Wniosek o uszczelnienie przepisów dot. rejestracji działalności przez właścicieli wypożyczalni quadów i innych pojazdów terenowych w celu ochrony terenów rolniczych na obszarach górskich i podgórskich przed ich nieuprawnionym wykorzystywaniem i dewastowaniem przez użytkowników quadów, motocykli i samochodów terenowych (zgłoszony przez delegata RP MIR w Zakopanem).

Realizacja: Zarząd MIR przekazał wniosek do dalszej realizacji do KRIR w piśmie z dn. 27.12.2022 r.

3. Wniosek o wprowadzenie prawnej ochrony terenów wiejskich jako miejsca, gdzie głównym rodzajem działalności jest produkcja żywności, ze szczególnym uwzględnieniem kwestii związanych z planami zagospodarowania i inwestycjami budowlanymi na obszarach wiejskich oraz pozbawienia mocy prawnej anonimowych donosów (zgłoszony przez delegata RP MIR w Tarnowie w dn. 16.05.2022, 05.12.2022 oraz 12.12.2022 r.).

Realizacja: Zarząd MIR przekazał wniosek do dalszej realizacji do KRIR w piśmie z dn. 27.12.2022 r. wnosząc o uwzględnienie zgłoszonych postulatów w *Kodeksie Rolnym* - nowym akcie prawnym, mającym regulować podstawowe zagadnienia dotyczące działalności rolniczej i jej ochrony, statusu prawnego gospodarstw rolnych, i wykonywania zawodu rolnika - którego powstanie zapowiedziano na grudniowym Kongresie PiS w Przysusze.

W piśmie z dn. 16.11.2022 r. Zarząd KRIR skierował wniosek do MRiRW w sprawie wprowadzenia zakazu praktykowania przez instytucje okołorolnicze kontroli w gospodarstwach rolnych na podstawie anonimowych donosów obywateli.

W piśmie z dn. 21.12.2022 r. Zarząd KRIR skierował do MRiRW wniosek o zmianę przepisów rozporządzenia MRiRW ws. stawek opłat za czynności wykonywane przez IW w zakresie zwolnienia

rolników z opłat za działania kontrolne wykonywane – w związku z donosem o rzekomych nieprawidłowościach – w gospodarstwach prowadzących produkcję zwierzęcą lub sprzedających produkty w ramach RHD.

Odpowiedź MRiRW w piśmie z dn. 27.01.2023 r.: Konieczne jest „doprecyzowanie treści proponowanych zmian legislacyjnych wraz z przedłożeniem uzasadnienia tych zmian. Uzasadnienie musi zawierać wyjaśnienie potrzeby i zakładane skutki wprowadzenia tych zmian, w tym również informację na temat skutków dla rolników dotychczasowych uregulowań prawnych.”

Ponadto:

1. **Postulujemy pilne – jeszcze w trwającej kadencji parlamentu przyjęcie „Kodeksu rolnego”** nad którym prace prowadzone są już od kilku lat przy udziale m.in. przedstawicieli samorządu rolniczego i rolniczych związków zawodowych.
2. **Stworzenie funduszu ochrony rolnictwa** było jednym z postulatów samorządu rolniczego wnoszonych przez samorząd rolniczy praktycznie od momentu jego reaktywacji. Przyjęcie projektu w proponowanym brzmieniu rodzi jednak obawy m.in. o:
 - a) możliwość wykorzystywania faktu istnienia funduszu przez nieuczciwych przedsiębiorców którzy przewidując ewentualne problemy z wypłacalnością w pierwszej kolejności podejmą decyzję o wstrzymaniu wypłat dla dostawców płodów rolnych,
 - b) słabe zabezpieczenie inwersu rolników – dostawców płodów rolnych, którym fundusz nie gwarantuje otrzymania pełnej zapłaty za dostarczone produkty a tylko o wypłacie środków za część należności w wysokości umożliwiającej dalsze prowadzenie produkcji rolnej. Brak jest możliwości określenia odgórnego jaki próg zabezpieczenia roszczeń pozwoli rolnikowi utrzymać możliwość prowadzenia produkcji rolnej,
 - c) brak zabezpieczenia interesu Skarbu Państwa, który poprzez KOWR stanie się poniekąd „skarbcem gwarantem” wypłacania należności za nietrafione decyzje biznesowe osób zajmujących się przetwórstwem produktów rolnych,
 - d) wysoki koszt obsługi funduszu przez KOWR (w chwili obecnej szacujemy, że KOWR otrzyma ze środków funduszu ok 3-5 mln. zł rocznie z tytułu kosztów administracji).
3. **Zwrócenie uwagi na narastający problem poszerzania terenów występowania wilka**, który migruje coraz dalej w głąb kraju. Prawdopodobnie sytuacja związana z wojną na Ukrainie, masową migracją ludności z terenów Ukrainy oraz ciągłymi działaniami militarnymi w tamtym regionie spowodowała znaczną migrację zwierzyny (dzików i zwierzyny płowej) z terenów Ukrainy na teren Polski. Zwierzyna ta przesuwa się z kierunku wschodniego na zachód naszego kraju. W ślad za nią pojawiają się w coraz to nowych rejonach wilki powodując zagrożenie dla hodowli zwierząt gospodarskich. Wymaga to podjęcia natychmiastowych działań mających na celu szczegółową obserwację migracji tego drapieżnika i przygotowania odpowiednich środków umożliwiających jego ewentualną relokację lub eksterminację.

Analogiczny do powyższego problemu jest również problem rozprzestrzeniania się bobrów powodujących już od dłuższego czasu duże szkody nie tylko w uprawach rolnych lub TUZ ale również w urządzeniach i budowlach ziemnych mających za zadanie ochronę życia i mienia w przypadku wystąpienia powodzi.

Projekt, 24 lutego 2023 r. **ROZPORZĄDZENIE MINISTRA ROLNICTWA I ROZWOJU WSI** z dnia 2023 r. **w sprawie norm oraz szczegółowych warunków ich stosowania**

Niedopuszczalne jest żądanie opracowania uwag do tak ważnego dla rolnictwa projektu w terminie 2 dni od momentu jego udostępnienia a zarazem 15 dni przed momentem w którym jego zapisy decydować będą o przyszłorocznej produkcji rolnej.

GAEC 5, stanowią kontynuację normy obowiązującej w ramach zasady wzajemnej zgodności, dotyczącej minimalnego zagospodarowania terenu odzwierciedlającego warunki danego miejsca w celu ograniczenia erozji, określającej zasady gospodarowania na stokach. Brzmienie normy ulega jednak zmianie i teraz obejmuje przepisem stoki o nachyleniu 14% lub większym, w miejsce dotychczasowych stoków o nachyleniu powyżej 20° (20° to jest ok. 36,4%). Zwiększenie ambicji wymogów normy, poprzez objęcie stoków o mniejszym nachyleniu, ma na celu silniejsze ograniczenie zjawisk erozji gleb oraz procesów towarzyszących, a więc transportu składników nawozowych i zanieczyszczenia wód związkami biogennymi, utraty materii organicznej gleb zagrożonych erozją, zamulania dróg, poboczy oraz cieków wodnych. Ponadto, wymogi normy GAEC 5 wprowadzają termin zakazu utrzymywania ugoru czarnego na gruntach ornych, wskazując okres od 1 listopada danego roku do 15 lutego kolejnego roku. Poza tym, nakaz utrzymania okrywy roślinnej lub ściółki w międzyrzędziach obejmuje, obok dotychczasowych roślin wieloletnich na gruntach ornych, także plantacje drzew owocowych, co ma na celu skuteczniejsze ograniczanie erozji – **wnioskujemy o przywrócenie poprzedniej wartości nachylenia stoku tj. 20° tj. ok 36,4% dla terenów objętych wymogami** z uwagi na znaczny wolumen terenów rolnych o nachyleniu stoków pow. 14% występujących w południowej części województwa małopolskiego.

GAEC 6, stanowią kontynuację normy obowiązującej w ramach zasady wzajemnej zgodności w zakresie obowiązku utrzymania okrywy ochronnej gleby w okresie od dnia 1 listopada danego roku do dnia 15 lutego kolejnego roku, z tym że w przypadku gruntów ornych rozszerzają ten obowiązek z obszarów zagrożonych erozją wodną na cały kraj i określają go na poziomie 80% gruntów ornych, a dodatkowo ustanawiają ten – 19 – obowiązek dla wszystkich plantacji drzew owocowych. Rozszerzenie zakresu normy zwiększa poziom ambicji środowiskowych. W ramach normy GAEC 6, utrzymanie okrywy ochronnej gleby na powierzchni stanowiącej co najmniej 80% gruntów ornych może być spełnione poprzez m.in.: okrywę roślinną typu uprawy ozime, trawy na gruntach ornych, międzyplony ozime, bądź przez pozostawienie ścierniska, pokrycie gruntów resztkami poźniwnymi, czy mulczem. Pokrycie gruntów okrywą ochronną ma za zadanie ochronę gleby przed erozją i utratą materii organicznej gleby. Ponadto, okrywa glebowa wpływa także na ograniczenie spływu nawozów i związków biogennych do wód, przez co ogranicza ich zanieczyszczenie – **wnioskujemy o przeprowadzenie podziału kraju na makroregiony uwzględniające występujące na nich klasy**

zwięzłości gleb. W dużej części południowo-wschodniej Polski występują bowiem gleby ciężkie, ilaste lub gliniaste na których brak jesiennych zabiegów spulchniających wierzchnią warstwę gleby powodować będzie brak możliwości prowadzenia prawidłowych pod względem agrotechnicznym zabiegów wiosennych. Ponadto pozostawienie zaskorupionej wierzchniej warstwy gleby w latach suchych spowoduje brak możliwości akumulacji w profilu glebowym odpowiednich zasobów wody a co za tym idzie degradację tych gruntów i zmniejszenie ich wartości pod kontem użytkowania rolniczego.

GAEC 7, wprowadzają obowiązek zmianowania i dywersyfikacji upraw. Zmianowanie upraw jest nowym obowiązkiem w stosunku do roku 2022, natomiast dywersyfikacja upraw stanowi, z pewnymi zmianami, kontynuację wymogu obowiązującego w ramach zazielenienia do roku 2022. Oba te obowiązki nie dotyczą gospodarstw o powierzchni gruntów ornych do 10 ha oraz takich, w których duży udział mają uprawy traw lub innych zielnych roślin pastewnych, uprawy roślin bobowatych lub grunty ugorowane. Ponadto, na podstawie przypisu drugiego do normy GAEC 7 w załączniku nr III do rozporządzenia nr 2021/2115, rolników prowadzących produkcję ekologiczną zgodnie z ustawą o rolnictwie ekologicznym i produkcji ekologicznej uznaje się za spełniających wymogi normy GAEC 7 dotyczącej zmianowania i dywersyfikacji upraw. Zasada ta ma zastosowanie jedynie do tej części gruntów ornych, na której jest prowadzona produkcja ekologiczna. Powyższe stanowi zmianę w stosunku do okresu programowania 2015-2022, w którym rolnicy prowadzący produkcję rolniczą zgodnie z przepisami określającymi zasady rolnictwa ekologicznego otrzymywali płatność za zazielenienie w sposób automatyczny, bez konieczności realizacji wszystkich praktyk zazielenienia: dywersyfikacji upraw, utrzymania obszarów proekologicznych (EFA) i utrzymania TUZ; obecnie rolnicy prowadzący ww. produkcję będą uznawani za spełniających jedynie praktykę zmianowania i dywersyfikacji upraw. Wyłączenie powyższych gospodarstw wynika z ich oddziaływania środowiskowego, które umożliwia realizację celu normy, jakim jest zachowanie potencjału gleby. Wymóg zmianowania upraw nie obowiązuje też w przypadku upraw korzystnie wpływających na poprawę i zachowanie potencjału gleby, takich jak: rośliny bobowate, trawy i inne zielne – 20 – rośliny pastewne, mieszanki bobowatych drobnonasiennych z trawami, grunty ugorowane oraz uprawy wieloletnie. Obowiązki normy GAEC 7 obejmują zarówno zmianowanie upraw, jak i ich dywersyfikację. Zmianowanie dotyczy każdej działki rolnej w taki sposób, aby na powierzchni co najmniej 40% gruntów ornych w gospodarstwie prowadzona była inna uprawa w plonie głównym w porównaniu z rokiem poprzednim, oraz taka sama uprawa w plonie głównym nie mogła występować na danej działce rolnej dłużej niż 3 lata, chyba że rolnik uprawia na tych działkach rośliny wpływające pozytywnie na potencjał gleby, takie jak rośliny bobowate, trawy i inne zielne rośliny pastewne, mieszanki bobowatych drobnonasiennych z trawami, uprawy wieloletnie lub ugoruje te grunty. Ponadto obowiązek zmianowania upraw na każdej działce rolnej w taki sposób, aby na powierzchni co najmniej 40% gruntów ornych w gospodarstwie prowadzona była inna uprawa, uznaje się za spełniony w przypadku wprowadzenia po zbiorze plonu głównego uprawy wtórej, tj. (i) międzyplonu ozimego, utworzonego przez wysiew co najmniej jednego gatunku roślin i tworzącego okrywą roślinną co najmniej od dnia 1 listopada danego roku do dnia 15 lutego kolejnego roku, lub (ii) międzyplonu ścierniskowego, utworzonego przez wysiew co najmniej jednego gatunku roślin w okresie od dnia 1 lipca do dnia 20 sierpnia i utrzymanego co najmniej do dnia 15 października albo przez okres co najmniej 8 tygodni od dnia jego wysiewu, lub (iii) przez wysiew wsiewki w roślinę uprawianą w plonie głównym, utrzymanej co najmniej 8 tygodni od dnia zbioru uprawy w plonie głównym lub do wysiewu kolejnej uprawy w plonie głównym. Natomiast dywersyfikacja upraw powinna być prowadzona w taki sposób, aby na gruntach ornych były co najmniej 3 różne uprawy, przy czym uprawa zajmująca największą powierzchnię, nie może zajmować więcej niż 65% gruntów ornych, a dwie uprawy zajmujące łącznie

największą powierzchnię, nie mogą zajmować więcej niż 90% gruntów ornych. W porównaniu do praktyki dywersyfikacji upraw w ramach zazielenienia, przepisy rozporządzenia nie przewidują zróżnicowania wymogów w zależności od wielkości powierzchni gruntów ornych w gospodarstwie (od 10 do 30 ha i powyżej 30 ha gruntów ornych); co do zasady wszyscy rolnicy posiadający powyżej 10 ha gruntów ornych będą zobowiązani do prowadzenia 3 różnych upraw na gruntach ornych, przy czym uprawa zajmująca największą powierzchnię może zajmować nie więcej niż 65% gruntów ornych, a dwie uprawy łącznie zajmujące największą powierzchnię, nie mogą zajmować więcej niż 90% gruntów ornych; progi procentowe również są zmienione w porównaniu do zazielenienia, w – 21 – którym wynosiły one 75% dla uprawy zajmującej największą powierzchnię oraz, w przypadku gospodarstw powyżej 30 ha gruntów ornych, 95% dla dwóch upraw łącznie zajmujących największą powierzchnię. Przepisy ust. 5 (w połączeniu z § 8) definiują pojęcie „uprawy” na potrzeby normy GAEC 7; uprawa jest zdefiniowana podobnie jak na potrzeby dywersyfikacji upraw w ramach zazielenienia do 2022 r. z tą różnicą, że odrębnej uprawy nie stanowi pszenica orkisz (*Triticum spelta*). Przepisy ust. 6-9 określają również zasady uznawania za uprawy różnych mieszanek, zasady te są analogicznie jak w zazielenieniu. Niemniej jednak norma GAEC 7 nie będzie obowiązywała w 2023 roku, co zostało wskazane w § 10. Wynika to z faktu skorzystania przez Polskę z możliwości przewidzianych przepisami rozporządzenia wykonawczego (UE) 2022/1317 z dnia 27 lipca 2022 r. ustanawiającego odstępstwa od rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/2115 w odniesieniu do stosowania norm dobrej kultury rolnej zgodnej z ochroną środowiska (norm GAEC) 7 i 8 w odniesieniu do roku składania wniosków 2023, zwanego dalej „rozporządzeniem 2022/1317”. To czasowe odstępstwo, przyjęte w obliczu konfliktu zbrojnego w Ukrainie, służy zapewnieniu bezpieczeństwa żywnościowego poprzez umożliwienie elastyczności w wykorzystywaniu gruntów ornych do produkcji żywności – **w przypadku tego działania wnioskujemy o odrzucenie w całości i powrót do zasad zmianowania i dywersyfikacji stosowanych w dotychczasowych kampaniach.**